

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA ARCHITEKTURY

FACULTY OF ARCHITECTURE

ÚSTAV URBANISMU

DEPARTMENT OF URBAN DESIGN

POSTINDUSTRIÁLNÍ MĚSTO - ŠPITÁLKA URBANISTICKÁ STUDIE ROZVOJE MĚSTA BRNA NA VÝCHOD OD CENTRA

POSTINDUSTRIAL CITY URBAN DEVELOPMENT STUDY OF BRNO - EAST OF THE CITY

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. Pavel Heřmanský

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. arch. Luboš Františák, Ph.D.

BRNO 2018

Zadání diplomové práce

Číslo práce: FA-DIP0050/2017
Ústav: Ústav urbanismu
Student: **Bc. Pavel Heřmanský**
Studijní program: Architektura a urbanismus
Studijní obor: Architektura
Vedoucí práce: **Ing. arch. Luboš Františák, Ph.D.**
Akademický rok: 2017/18

Název diplomové práce:

Postindustriální město - Špitálka
Urbanistická studie rozvoje města Brna na východ od centra

Zadání diplomové práce:

Cílem diplomové práce je urbanistická studie území města Brna na východ od centra, a architektonická studie vybraných domů a veřejných prostorů v tomto postindustriálním prostředí. Na zvoleném území předvedte svůj názor, jak by se zde mohlo rozvíjet město a jaký charakter zde mohou mít nové domy a veřejné prostory. Území „ŠPITÁLKA“ je vymezeno ulicemi Cejl, Špitálka, Křenová a Koliště.

Rozsah grafických prací:

Textová část, bilance a vyhodnocení analýz
Popis urbanistického konceptu
Širší vztahy 1:5000
Návrh - urbanistická studie 1:1000 (1:2000)
Návrh - architektonická studie vybraných domů (půdorysy, řezy, pohledy) 1:200
Návrh vybraných veřejných prostorů (ulice, náměstí)
Perspektivy, axonometrie a modely 1:1000 a 1:200 (1:500)

Seznam odborné literatury:

Norberg-Schulz, Ch. – Genius loci, Day Christopher – Duch a místo

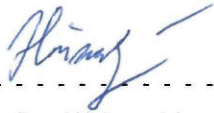
Aktuální odborné časopisy (zejména : AW Architektur + wettbewerb, Baumeister, Casabella, DBZ, Detail, Domus, El Croquis, Project, Quaderns, Topos, WA Wettbewerbe aktuell, Zlatý řez)

Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, vyhláška č. 501/2006 Sb. o obecných požadavcích na využívání území, ČSN 73 4301 – obytné budovy, ČSN 73 6110 – projektování místních komunikací.

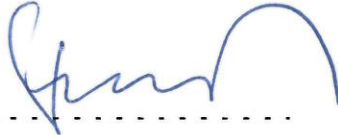
Termín zadání diplomové práce: 19. 2. 2018

Termín odevzdání diplomové práce: 14. 5. 2018

Diplomová práce se odevzdává v rozsahu stanoveném vedoucím práce; současně se odevzdává 1 výstavní panel formátu B1 a diplomová práce v elektronické podobě.

Bc. Pavel Heřmanský
student(ka)

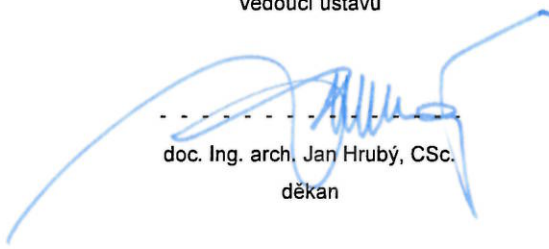

Ing. arch. Luboš Františák, Ph.D.
vedoucí práce

doc. Ing. arch. Karel Havlíš
vedoucí ústavu

V Brně, dne 19. 2. 2018

doc. Ing. arch. Jan Hrubý, CSc.
děkan

Textová zpráva

Cílem diplomové práce je vytvoření bydlení v centru města v postindustriálním prostředí na východ od centra Brna. Navrhovaná městská zástavba má také ověřit limity a možnosti doplnění prázdných proluk, bloků a neposlední řadě řešit uspořádání veřejného prostoru v principu zlepšení prostupnosti v této oblasti. V dnešní době je území okolo ulic Cejl a Křenová, bráno veřejností spíše negativně, kde se někteří lidé necítí bezpečně. Pro člověka je obecně pocit bezpečí tím nejdůležitějším faktorem určující kvalitu a kultivovanost místa. Pokud bude převládat u lidí strach a nejistota z vnějšího okolí, je velmi obtížné přesvědčit je, aby projevili zájem o tak lukrativní místo jakým je dané území.

Řešené území vymezené ulicemi Cejl/Křenová, Koliště/Špitálka je dnes považováno za bývalou průmyslovou oblast ležící v těsné blízkosti historického jádra Brna. Jedná se o rozvojovou oblast s postindustriálním charakterem čekající na svou obnovu. Mělo by se stát příjemným místem k životu a čerpat ze své industriální atmosféry, protože díky tomu bude možné se s místem ztotožnit.

ÚVOD - širší vztahy (brownfields)

Industriální nebo již postindustriální území se může potýkat dříve či později s označením některých ploch, areálů či budov pod pojmem brownfields. V řešeném území se v současné době nachází x ha nevyužívaných ploch a budov, které doplňují další plochy v blízkém okolí.

Odstrašujícím příkladem, jak by se nemělo postupovat při obnově nevyužívaného území, je rekultivace areálu bývalé Vlněny nacházející se nedaleko zadaného území. Aktivní stavební činnost je jistě správným ukazatelem pro moderní, vyspělé a rozvíjející se město, ale bohužel v tomto konkrétním případě nelze brát novou výstavbu v centru města pozitivně. Vedení města pochybilo a nyní si to zřejmě uvědomují. Byla zde přehlédnuta historická hodnota bývalého textilního areálu, která nenávratně zmizela a místo ní se buduje administrativní komplex s obchody a službami. Industriální prostředí bude nahrazeno kancelářskými budovami, které zcela jistě vytvoří skvělé podmínky pro práci nikoli však pro bydlení, které v celé této nové skupině domů chybí. Pro město Brno to opravdu neznamena žádná výhoda. Urbanisticky i ekonomicky se jedná o chybu, ze které by se mělo Brno poučit do budoucna. Problémů a hrozeb nyní hrozí více, než kdyby území bývalé Vlněny zůstalo ještě několik let bez obnovy.

ÚVOD - řešené území

Poučení z tohoto pochybení jsem se pokusil propsat do mého urbanistického návrhu, které reaguje na současnou poptávku po bydlení v centru města. Náš ateliér byl také celou dobu koncipován tímto způsobem, kde byl kladen důraz na vytvoření mnoho forem bydlení ve městě a také na kvalitní a rozmanitý veřejný prostor. Diplomový projekt od samého začátku prověřoval zastavěnou a volnou plochu v daném území. Vyhodnocením funkční analýzy se zjistilo, že více jak 70% ploch tvoří průmyslové objekty. Některé jsou nedílnou součástí města např. hlavní budova teplárny, avšak min. 25% průmysl. objektů už nesplňují svůj účel. Jedná se o staré budovy skladů, dílen, menší výroby atd. Součástí řešeného území je areál Mosilany, který opět využívá prázdné prostory v továrnách a nabízí je k pronájmu. Tento způsob záchrany neboli re/konverze objektů či areálů, je správným řešením pokud se jedná o domy s historicky/ industriální hodnotou. Dalším vhodným způsobem pro kultivaci území je asanace starých, nevyužívaných domů bez jakékoli hodnoty.

URBANISTICKÉ ŘEŠENÍ

Navržená dvojice bloků poukazuje na minimální a maximální rozměry blokové zástavby, které jsou schopny poskytnout kontakt s ulicí a také soukromí ve vnitrobloku. Menší blok o rozloze 0.46ha a větší blok o rozloze 0.97ha stanovují 5 - 8 podlaží jednotlivých bytových domů. Navržený solitér s jednoduchým tvarem přináší do území stabilitu, stává se orientačním bodem, který zároveň vyrovnává orientaci budov a cest ke Kolišti. Tvar i umístění budovy také reaguje na vlastní návrh z bakalářského projektu nacházející se mezi ulicemi Benešova a Koliště.

Solitér se stává styčným bodem ukazující změnu lineárního směru podél brněnského okruhu a také místem, které spojuje historické město s rozvojovou oblastí. Taktéž se stává podpěrou pro novou lávku přes ulici Koliště a navázání nového viaduktu k původní části.

ARCHITEKTONICKÉ ŘEŠENÍ

Návrh seskupení 4 domů poukazuje na řešení dispozice bytů orientované k frekventované a hlučné ulici Koliště. Proto jsou veškeré společenské místnosti umístěné na fasádě ke zdroji hluku, aby se naopak uvolnila maximální délka fasády orientovaná do klidného vnitrobloku, kde se nachází klidové pokoje. Každý z domů má jinou barevnou kombinaci materiálů, avšak na fasádě se střídají pouze 2 materiály: cihelný obklad s omítkou.

Celý blok

Bilancovaná plocha	7 301 m ²
Zastavěná plocha	3 563 m ²

Bytový dům A

zastavěná plocha	374 m ²
počet bytů	17
počet komerčních jednotek	5
HPP bytů celkem	1324 m ²
HPP komerčních ploch	328 m ²

Bytový dům B

zastavěná plocha	361 m ²
počet bytů	15
počet komerčních jednotek	3
HPP bytů celkem	935 m ²
HPP komerčních ploch	246 m ²

Bytový dům C

zastavěná plocha	264 m ²
počet bytů	8
počet komerčních jednotek	2
HPP bytů celkem	500 m ²
HPP komerčních ploch	164 m ²

Bytový dům D

zastavěná plocha	405 m ²
počet bytů	16
počet komerčních jednotek	5
HPP bytů celkem	1348 m ²
HPP komerčních ploch	336 m ²

HPP bytů celkem	4107 m ²
HPP komerčních ploch	1074 m ²
HPP parkovacích ploch	3005 m ²

celkový počet bytů	56
celkový počet komerčních jednotek	15

počet parkovacích míst v garáži	93
počet parkovacích míst na terénu	19
počet stání celkem	112